
MUZEUL DE ISTORIE ȘI CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ – TEHNOLOGIA RELAȚIEI

Elena Ploșniță

Instituția muzeală nu există singură, ea face parte din rețeaua instituțiilor culturale și științifice ale societății. Muzeul, ca instituție de patrimoniu, atât în sistemul cultural, cât și în cel științific are un loc propriu. Specificul muzeului ca instituție este determinat și de cercetarea științifică, care ocupă un loc important în practica muzeologică, atât națională cât și internațională, ea „constituie calea cea mai importantă de dezvoltare a patrimoniului muzeal, constituie baza evidenței științifice a acestuia, fundamentează rațional acțiunea de conservare-restaurare a acestui patrimoniu, orientează în raport cu structura și opțiunile publicului activitățile de valorificare a patrimoniului muzeal” (Florescu 1998, 56).

În anii ‘70-‘80 ai secolului XX are loc crearea rețelei muzeistice a republicii. Precizăm că principalul mijloc de creare a marilor muzee europene au fost colecțiile private, iar în Republica Moldova, muzeele au fost organizate pe bază de cercetare. În cadrul rețelei muzeistice din țara noastră, locul cel mai important ca număr de instituții și ca valoare a patrimoniului îl ocupă muzeele de istorie. Acest fapt este legat de procesul de evoluție a societății, de dezvoltarea conștiinței naționale, de specificul dezvoltării științei istorice. Concomitent, menționăm că numărul de muzee depinde atât de disponibilitățile de patrimoniu, cât și de nivelul de dezvoltare a științei istorice. Grupul muzeelor cu profil de istorie care documentează istoria dezvoltării societății cuprinde nu numai cele generale de istorie, dar și cele de istorie și etnografie, memoriale. Cercetarea științifică în muzeul de istorie din republică, chiar de la apariția lui, a fost o activitate permanentă. Dar mutația calitativă înspre cercetare în instituția muzeală din republică are loc numai după 1989, când rolul muzeului de istorie a început să crească, afirmându-se clar funcția lui de cercetare, investigațiile fiind axate, în mod special, pe cercetarea colecțiilor de patrimoniu, catalogarea lor, crearea resurselor electronice, integrarea în procesele științifice naționale și internaționale.

Problema fundamentală care este discutată în mediul științific academic și în mediul muzeografic, începând cu 2006, este aceea a locului cercetării științifice în cadrul activității muzeale, a tehnologiei relației muzeu-cercetare științifică, a direcțiilor, tipurilor și particularităților cercetării științifice în muzeu. Pornind de la definiție, subliniem că muzeul este o instituție cultural-științifică, adică are un dublu caracter: științific și cultural sau activitatea muzeului este axată pe două aspecte: „aspectul științific pe care se fundamentează activitatea lui și aspectul cultural care definește finalitatea comportamentului muzeului” (Florescu 1998, 18). Oricum, în orice condiții, muzeul trebuie abordat atât ca instituție culturală, cât și științifică. Analizând cercetarea științifică făcută în muzeu și de muzeu, muzeologii teoreticieni au ajuns la concluzia că această cercetare, în linii generale, se axează pe cercetarea de patrimoniu. Încă în 1968, cunoscutul muzeolog ceh Jiri Neustupny analizând rolul cercetării științifice în muzeu, evidențiază cercetarea ca „funcție vitală pentru lărgirea orizontului cunoașterii asupra patrimoniului istoric” (Neustupny 1968, 37). Iar W. Schäfer, muzeolog german, menționa faptul că „muzeul este o instituție științifică și nu poate exista fără cercetare, iar întreaga cercetare în muzeu se întemeiază pe obiecte și se referă în primul rând la ele” (Schäfer 1969, 15). Un alt muzeolog contemporan subliniază faptul că „muzeele nu sunt simple deținătoare de valori, ele au și datoria să interpreteze ceea ce dețin și să difuzeze în societate aceste interpretări. De aceea, muzeele sunt centre de elaborare științifică, locuri de cercetare în care sunt selecționate obiectele potențial capabile să facă parte din moștenirea culturală. Aici sunt analizate și introduse în locuri spațio-temporare precise, devenind parte integrantă a unui discurs istoric, științific, sau artistic” (Pinna 2009, 7). Și Ioan Opriș, muzeolog român, menționează, că cercetarea științifică în muzeu „privește mai întâi de toate colecțiile, apoi izvoarele de dezvoltare ale acestora (arheologice, istorice, etnografice, artis-

tice, tehnice, de științele naturii) starea patrimoniului teaurizat și publicul” (Oprîș 2000, 405). În acest context este important să menționăm că cercetarea de patrimoniu în muzeu este aplicată atât la patrimoniul depozitat în muzeu, cât și la cel virtual sau aflat în curs de cercetare. Principalele forme de valorificare a rezultatelor cercetării științifice în muzeu sunt raportul, repertoriul, catalogul, acest gen de lucrări fiind definitoriu pentru cercetarea de muzeu. Catalogul și repertoriul sunt proprii disciplinelor specifice muzeului. Există o mare varietate de cataloage, cele mai frecvente fiind cataloagele de colecții. Menționăm, că cataloagele sunt produse specifice activității științifice de muzeu. Raportul privește mai ales cercetarea în teren, rezultatele săpăturilor arheologice. Cercetarea de muzeu este una specifică și astăzi, ca și ieri, „în contextul atât de complex al cercetării științifice moderne, muzeele pot ocupa un loc de prestigiu, de recunoscută necesitate, numai în măsura în care vor reuși să dezvolte latura specifică lor a cercetării de patrimoniu, înzestrând literatura de specialitate cu lucrări informaționale de referință” (Drăguț 1969, 390). Este evident că în strategia cercetării de muzeu studierea, cunoașterea, valorificarea științifică și publică a colecțiilor este una esențială.

Direcțiile principale și tipurile cercetării științifice în muzeu, atât în literatura de specialitate, cât și în documentele oficiale, sunt tratate în mod diferit, întâlnim chiar opinii contradictorii referitor la direcțiile de cercetare în muzeu și nu există o delimitare a conceptelor, a noțiunilor de „direcție de cercetare” și „tip de cercetare”. De cele mai multe ori direcțiile de cercetare sunt confundate cu activitatea practică a muzeului sau cu funcțiile muzeului. Direcțiile de cercetare ar trebui să cuprindă anumite probleme asupra cărora lucrează cercetătorii-muzeografi, probleme care apar pe parcursul evoluției instituției muzeale și a științei de profil și care sunt susținute de societate. În muzeologia rusă sunt recunoscute două direcții în cadrul cărora evoluează activitatea științifică „ce constituie fundamentul de funcționare a muzeului și una din condițiile necesare pentru existența lui” (Шулепова 2005, 29). Există *direcția generală de cercetare (cercetările de muzeologie)*, legată de cercetarea diverselor probleme de muzeologie, începând cu istoria muzeelor, conservare, probleme metodologice de organizare a expozițiilor, documentare, teaurizare, comunicare, for-

me și metode de activitate culturală, cercetarea sociologică a publicului. O asemenea direcție este caracteristică pentru toate muzeele. În unele țări ale lumii cercetările de muzeologie sunt concentrate în diverse Centre de muzeologie. Asemenea centre există la Berlin – Institutul de Muzeologie, Bratislava – Cabinetul de Muzeologie, Praga – Cabinetul Central de Muzeologie. În Rusia cercetările de muzeologie se fac atât în cadrul muzeelor centrale, cât și la Institutul de Culturologie și Laboratorul de Muzeologie. Este nevoie de un Centru de Muzeologie și la Chișinău, el ar putea fi organizat pe lângă Muzeul Național de Arheologie și Istorie a Moldovei. A doua direcție – *direcția specifică de cercetare* – evoluează în funcție de profilul muzeului și este axată pe cercetarea colecțiilor muzeale. Problemele legate de cercetarea specifică, de profil depinde și de patrimoniul pe care îl deține muzeul. Una din particularitățile cercetării de muzeu este existența legăturii organice a cercetării cu completarea colecțiilor, cu îmbogățirea patrimoniului, depistat în cadrul investigațiilor. Natura funcțională a muzeului cere ca angajații instituției să facă atât cercetări de profil, cât și cercetări de muzeologie.

După forma de publicare a rezultatelor cercetării în muzeu, de asemenea există diferențe, deosebiri, în comparație cu alte instituții științifice. Sunt anumite forme proprii de valorificare a rezultatelor, specifice fiind catalogul, repertoriul și expoziția. Cercetarea științifică a colecțiilor muzeale presupune o realizare științifico-artistică a expoziției. Organizarea oricărei expoziții temporare sau tematice presupune cercetarea unei probleme actuale nu numai prin metode și mijloace muzeale, dar și prin metode științifice. Activitatea științifică determină identificarea unor noi informații, precizarea autenticității obiectelor muzeale, formarea și transmiterea generațiilor viitoare a valorilor cu care ne mândrim noi astăzi, și fără de care nu va putea exista muzeul de mâine. Expoziția este una din formele de activitate științifică a muzeului și o formă specifică de publicare a colecțiilor muzeale. Expoziția, de fapt, este o sinteză a științei și artei.

Teoreticienii muzeologiei românești disting trei tipuri esențiale de cercetare: *cercetarea specifică* sub formele ei de istorie naturală, arheologie, istorie, istoria artei, istoria tehnicii, etnografie, cercetare de muzeologie literară, cercetare memorialistică ș.a. Un alt tip de cercetare practicat

de muzeu este *investigația structurală*, ce se realizează în scopuri de conservare și restaurare și *cercetarea socio-psihologică a publicului de muzeu*. Este clar, că în muzeul de istorie predomină cercetarea de arheologie și cercetarea istorică de muzeu. Muzeografi-arheologi în aceleași condiții ca și cercetătorii din instituțiile academice sau universitare efectuează săpături arheologice în cadrul cărora recuperează bunuri de natură arheologică și informația contextuală aferentă acestora, multe dintre care devin piese de patrimoniu muzeal. Urmează apoi cercetarea de cabinet, în cadrul căreia are loc interpretarea rezultatelor și obiectelor depistate în timpul săpăturilor de teren. Cercetarea istorică de muzeu este una importantă pentru muzeul cu profil de istorie și una de perspectivă. Dar o cercetare istorică este greu de realizat fără un program de cercetare, fără acorduri de colaborare științifică cu universitățile și instituțiile academice. Astăzi cercetarea istorică în muzeu este o cercetare de istoria culturii, o cercetare de personalități, dar ar trebui să-și definească clar direcțiile și să tindă și spre o cercetare de obiecte cu valoare istorică. Cercetarea de patrimoniu trebuie orientată spre studierea colecțiilor muzeale, spre teme majore aplicate politicii de salvare a patrimoniului. Iar muzeele de istorie din raioanele republicii ar trebui să devină centre de cercetare locală, cu un anumit specific, având drept obiectiv cercetarea de patrimoniu, de obiecte care de multe ori sunt prost documentate, cercetate și depozitate, cercetarea monografică locală a realităților istorice și comunicarea accesibilă către public a rezultatelor cercetării. În muzeele raionale înregistrăm un vid cvasitotal în materie de lucrări de muzeologie. Pentru stabilirea perspectivei dezvoltării cercetării istorice de muzeu avem nevoie de discuții, dezbateri între cercetătorii de la instituțiile academice și cercetătorii muzeografi, care să contureze poziții, să confrunte păreri, să precizeze direcțiile de cercetare, să contureze direcțiile de cercetare și să indice căile de abordare și rezolvare a problemelor generale ce țin de cercetarea istorică.

Investigația structurală sau cercetarea de arheometrie se realizează în cadrul laboratoarelor de conservare și restaurare. Este cea mai slabă verigă în cercetarea științifică de muzeu.

Cercetarea socio-psihologică a publicului de muzeu cuprinde câteva genuri: cercetarea cu caracter statistic a structurilor de public și a opțiunilor

publicului, cercetarea de comportament și experimentul. Cercetarea socio-psihologică a publicului este efectuată de muzeografi din secția Relații publice. Este o cercetare necesară și utilă muzeului, pentru că ea semnalizează eficiența activității muzeului, rolul și utilitatea muzeului în societate, atitudinea societății față de muzeu. S-au făcut mai multe cercetări ale publicului și în muzeografia moldovenească, în acest sens remarcându-se Muzeul Național de Arheologie și Istorie a Moldovei, care efectuează asemenea investigații începând cu anul 1999. În acest an a fost lansat de Asociația Museion proiectul „Publicul înainte de toate”, realizat cu sprijinul Fundației Soros Moldova. În cadrul proiectului a avut loc un seminar cu privire la dezvoltarea relației muzeului cu publicul și cercetarea sociologică care a cuprins trei muze naționale și a fost realizată sub conducerea regretatului profesor universitar doctor Ovidiu Bădina. Rezultatele cercetării au fost însumate și publicate în lucrarea „Muzeul național și publicul vizitator”, oferind „date obiective care confirmă utilitatea și necesitatea muzeelor ca instituții menite să lărgescă orizontul de cunoștințe în domeniu, să contribuie la valorificarea patrimoniului național, să exercite influențe formative asupra vizitatorului” (Crăciun 1999, 7). Publicul de muzeu este cel care determină existența instituției muzeale ca atare. De aceea relația cu publicul este o constantă a activității muzeale. Cercetarea a relevat „necesitatea creării unui laborator de pedagogie muzeală, un centru de asistență muzeală unde să fie efectuate cercetări științifice în domeniul sociologiei muzeale, să fie elaborate programe de atragere a publicului în muzeu” (Ploșniță 1999, 34). Cercetarea a confirmat ideea că vizitatorii vor să vadă în muzeu expoziții cu un design și cu un aspect muzeotehnic modern, cu piese originale, dar și cu materiale complementare – cataloage bogat ilustrate, utilizarea tehnologiilor informaționale în demersul expozițional. În acest context nu putem să nu menționăm sondajele efectuate de acest muzeu pe parcursul anilor 2007-2009, realizate „în scopul evaluării profilului vizitatorilor efectiv ai muzeului, depistării publicului-țintă, sondării opiniei și atitudinii acestora față de muzeu și manifestările organizate” (Cornețchi 2008, 102). Analiza și publicarea rezultatelor acestor cercetări au permis muzeului să mediteze asupra unor modificări și completări în ceea ce privește activitățile cu publicul, atragerea publicului în muzeu, de a trasa anumite obiective, printre care

esențial ar trebui să fie „modernizarea discursului expozițional muzeal de tip istoric, în sensul lichidării stereotipiei și implicit a monotoniei ambianței muzeale, în sensul abordării unor soluții ingenioase și originale de prezentare a expunerii, elaborarea unei politici promoționale adecvate, organizarea cu prioritate de programe metamuzeale proprii, adresate atât publicului tânăr, cât și familiilor, care va aduce cu siguranță la apariția unui bun nume al instituției și atragerea unor noi segmente de public” (Cornetchi 2008, 114). Muzeul trebuie să organizeze și să efectueze cercetări sociologice cu privire la evoluția continuă a nevoilor și doleanțelor vizitatorilor. Studiul publicului muzeal „trebuie să dezvăluie nu numai starea actuală de lucruri, dar și viitorul evoluției muzeului și al publicului său. Este important să știi unde te afli, dar și mai important este să știi unde trebuie să mergi și să gândești cum se poate ajunge acolo. Muzeul tradițional orientat pe obiecte, colecții, pe cercetare, achiziție, conservare, interpretare trebuie să coexiste cu muzeul modern centrat pe oameni, devenit agent de distribuire a informației, modelator de opinii și mentalități pe baze științifice” (Cobianu-Băcanu 1998, 37). Rezultatele cercetării sociologice a publicului sunt utilizate în scopuri culturale și educaționale, deși „finalitatea cercetării de muzeu rămâne, oricât de specializată ar fi o finalitate educațională și de aici, anumite implicații: cercetătorul nu trebuie numai să consemneze observațiile într-o formă cât mai riguroasă care să-i poată servi la interpretări – analize, comparații ulterioare, ci și în modalități care țin de alte forme de activitate, având calități spectaculare, plastice, expresivitate în așa fel, încât să poată servi la punerea lor în circuitul public, fie în cadrul expozițiilor, fie prin mijloace de comunicare în masă” (Florescu 1998, 62-63).

Există o anumită interferență între muzeu și știință. Muzeul este acea instituție care contribuie la păstrarea moștenirii culturale a țării. Având în vedere acest lucru, trebuie să subliniem că pentru știință colecțiile muzeale, arhivele muzeale sunt obiective de cercetare de neprețuit. Esența cercetării științifice în instituțiile muzeale constă în procesul complicat și multilateral de transmitere a experienței culturale, ce se realizează prin activitatea științifică și culturală în condițiile muzeului. Anume acest lucru determină suveranitatea și profunzimea cercetării în activitatea științifică a muzeului. Interpretarea științifică a bunurilor culturale muzeale se face, în primul rând, prin

diverse metode de creare și reconstrucție a expozițiilor, adică are loc „reproducerea autenticității”. Este important, în cadrul cercetării, de a evidenția veritabila autenticitate atât a obiectului muzeal, cât și a informației contextuale, susținută documentar. În același timp, rezultatul activității științifice a unui muzeu de istorie se concretizează nu numai în expozițiile temporare sau permanente, dar și în informația, cataloagele care însoțesc demersul expozițional.

Astăzi muzeul de istorie este apreciat, ca un centru capabil de a influența dezvoltarea științei și învățământului. Are loc acumularea mijloacelor științifice, a forțelor intelectuale capabile să ajute muzeul să existe și să funcționeze ca institut social. Problema supraviețuirii în noile condiții social-economice trebuie să-i unească, în căutarea unor forme netradiționale, pe colaboratorii muzeelor și ai institutelor de cercetare academice. Odată cu dezvoltarea activității științifice în muzee devine actuală problema pregătirii profesionale a muzeografilor, capabili la nivel interdisciplinar să lucreze atât în muzeu, cât și în institutele de cercetare. Aceasta, la rândul ei, dovedește independența activității științifice a muzeului și „suveranitatea” lui științifică. În același timp există o atitudine incorectă a funcționarilor privind importanța și actualitatea cercetării științifice în muzeu. Astăzi în multe muzee din lume există tendința de a instituționaliza activitatea științifică ca domeniu de cercetare științifică, ce ar permite posibilități mari pentru dezvoltarea științifică și noi perspective în interacțiunea culturii cu știința. O asemenea abordare s-a încercat a se face și la Chișinău, când, conform Hotărârii Guvernului nr. 1326 din 14.12.2005 „Cu privire la măsurile de optimizare a infrastructurii sferei științei și inovării” două muzee naționale – Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală și Muzeul Național de Istorie, devenit Muzeul Național de Arheologie și Istorie a Moldovei, au fost transferate în subordonarea Academiei de Științe. Mai exact, activitatea științifică a acestor muzee urma să fie coordonată de Academia de Științe, iar muzeografilor din secțiile de specialitate au devenit cercetători științifici. Astăzi, după cinci ani de subordonare dublă și la Ministerul Culturii, și la Academia de Științe, avem dreptul să spunem, că cercetarea științifică de muzeu evoluează lent, este privită cu suspiciune și apreciată ca o cercetare de nivel inferior. Academia de Științe ar fi trebuit să fie un for de coordonare metodologică, dar structura organizatorică a acestei instituții cu

caracter monopolizator, chiar nedemocratic, nu-i permite să-și îndeplinească întocmai această funcție, de multe ori arogând funcții de politica cercetării. Mulți dintre cercetătorii din cadrul institutelor academice văd în cercetătorul muzeolog un concurent, inferior însă; percep muzeul ca o instituție de cercetare de mâna a doua, care trebuie să pună la dispoziția cercetătorilor și instituțiilor publice doar mijloace și informații. În chiar incinta instituției muzeale persistă la unii multe neclarități sau aprecieri nefondate asupra nevoii de cercetare și a specificității acesteia. Recunoașterea specialiștilor muzeelor ca parteneri de cercetare este un alt aspect discutat de instituțiile tradiționale investite cu sarcini de cercetare. Având în vedere interacțiunea științei și a muzeului, atitudinea unor cercetători din institutele Academiei de Științe evidențiem opinia unui cercetător care menționa că „se poate concepe existența unei cercetări specifice într-o serie de domenii, cum ar fi: arheologia, istoria culturii, istoria artei, chiar anumite ramuri ale biologiei, fără institute de specialitate, dar nu se poate concepe această cercetare fără muzeu” (Florescu 1998, 39). Academicienii moldoveni trebuie să înțeleagă, în sfârșit, că cercetarea de muzeu prezintă numeroase aspecte care o individualizează de alte tipuri de cercetare.

În pofida acestor atitudini, cercetarea științifică în muzeu are un statut recunoscut, iar contribuția științifică a muzeului este probată de rezultate importante. Rezultatele cercetării sunt prezentate în studii și articole, monografii și culegeri, în repertorii și cataloage, în sinteze de conservare și restaurare, în programe educaționale și culturale, în țară și peste hotare. O nouă dimensiune a actului de cercetare în muzeu ar putea fi dată prin anumite măsuri privind schimbarea organigramei muzeelor, cel puțin pentru început, pentru muzeele naționale – introducerea funcției, postului de cercetător științific. Aceasta ar putea mări potențialul de cercetare al instituției muzeale și ar contribui la dezvoltarea cercetării muzeologice în Republica Moldova.

Activitatea științifică în muzeul de istorie este de o mare complexitate. Această complexitate este determinată de volumul mare de muncă în procesul de colectare și prelucrare a materialelor. Muzeele nu pot face cercetare fără expediții de teren, fără expediții arheologice, de documentare. Cercetarea în muzeu nu poate fi făcută fără un sistem concret, distinct și un regim exact în

evidența științifică a patrimoniului, a bunurilor culturale. Complexitatea este determinată și de diversele direcții de cercetare, ce presupun intercalarea cercetării muzeologice cu cercetările problematice de profil. Caracterul, direcțiile de cercetare, tipurile de cercetare de muzeu, trăsăturile caracteristice cercetării de muzeu determină locul independent și cu drepturi depline al muzeului în sistemul instituțiilor de cercetare, ne permite să considerăm muzeul ca un gen aparte de instituție de cercetare. Muzeul trebuie să acorde o atenție deosebită cercetării colecțiilor muzeale, studierii problemelor științei legate de profilul muzeului pentru a ridica nivelul de cunoaștere a patrimoniului, pentru a îmbunătăți, a îmbogăți cu materiale și informații colecțiile muzeale, pentru a deschide științei noi tipuri de izvoare și pentru a determina căile de utilizare a lor

Printre instituțiile muzeale de istorie, Muzeul Național de Arheologie și Istorie constituie un model de activitate muzeală, inclusiv științifică. Tema principală care domină toate tipurile de activitate este consolidarea societății, reinterpretarea procesului istoric de pe poziții democratice, promovarea obiectivității și a adevărului istoric. Muzeul are o responsabilitate deosebită pentru interpretarea și prezentarea istoriei naționale, pentru criteriile de documentare a istoriei pentru viitoarele generații. Muzeul este astăzi acea instituție care în procesul globalizării și uniformizării poate contribui la păstrarea identității naționale etnice, de grup, a specificului, a localismului cultural și, indiferent cum definim noi astăzi rolul muzeului și cercetarea de muzeu, esențial rămâne servirea interesului publicului. Muzeul contemporan funcționează pentru public și el „trebuie „în plus” și nu „în loc de” să vină în întâmpinarea publicului, să-l atragă în muzeu”. În general, într-o instituție muzeală există două tipuri de activități: „activități pentru public” – orientate spre elaborarea și promovarea programelor educaționale și culturale pentru public și „activități pasive” – dezvoltarea patrimoniului și cercetarea științifică. Ca un muzeu să funcționeze bine în interesul societății trebuie de păstrat echilibrul între aceste activități, ceea ce în ultimul timp este tot mai greu de realizat. Cercetătorii încadrați în „activitățile pasive” vor trebui să înțeleagă necesitatea și utilitatea activităților pentru public, iar cei implicați în „activități pentru public” vor trebui să dezvolte și să aplice standarde de calitate, care nu pot fi elaborate și promovate fără cercetare științifică.

Bibliografie

- Cobianu-Băcanu 1998:** M. Cobianu-Băcanu, Publicul muzeal. Reflexe ale calității publice a muzeului. Revista muzeelor 1, 1998, 31-37.
- Cornețchi 2008:** A. Cornețchi, Orientarea activității Muzeului Național de Arheologie și Istorie a Moldovei spre cerințele publicului. Rezultatele unor sondaje de opinie. In: Studii de muzeologie (Chișinău 2008), 101-122.
- Crăciun 1999:** C. Crăciun, Cuvânt înainte. In: E. Ploșniță, Muzeul național și publicul vizitator (Chișinău 1999), 3-9.
- Florescu 1998:** R. Florescu, Bazele muzeologiei. Ediția a II-a (București 1998).
- Drăguț 1969:** V. Drăguț, Muzeul – instituție de cercetare, valorificare și conservarea patrimoniului de cultură. Revista muzeelor 5, 1969, 390-393.
- Neustupny 1968:** J. Neustupny, Museum and research (Prague 1968).
- Opriș 2000:** I. Opriș, Transmuseographia (București 2000).
- Pinna 2009:** G. Pinna, Muzeele în zorii celui de al treilea mileniu. Revista muzeelor 1, 2009, 4-7.
- Ploșniță 1999:** El. Ploșniță, Muzeul național și publicul vizitator (Chișinău 1999).
- Schäfer 1969:** W. Schäfer, Исследовательская работа в музее. Museum International 171, 1969, 15-17.
- Шулепова 2005:** Э.А. Шулепова, Основы музееведения (Москва 2005).

Historical museum and scientific research: technology of the interaction

Abstract

The article examines the role of two research directions in the activity of a historical museum: 1) *an exploration of museum objects*, the direction of research associated with related science, and (2) *a museological research*, that is purely theoretical direction. In the museum there must be interaction between these two directions. Taking into consideration the peculiarities of museum development today, there are now becoming actual problems of studying a museum visitor, a sociological study of museum audiences. A special role in the development of the general theoretical research in the field of museum studies could play a museological center, which can be opened at the National Museum of Archaeology and History of Moldova. Independence gained by the museums during the last decade has led to their intention to elaborate their own development strategies, including the research work. Today it is needed to systematize the professional knowledge of museum specialists in order to use it as a basis for independent research and further development of a museum as an independent scientific institution.

Исторический музей и научно-исследовательская работа: технология взаимодействия

Резюме

В статье анализируется роль двух направлений научных исследований в деятельности исторического музея: *изучения музейных предметов*, как направления исследовательской работы, связанного с профильной наукой, и *музееведческих исследований*, как чисто теоретического направления. В рамках музея должно существовать взаимодействие между этими двумя направлениями. С учетом особенностей современного развития музея, актуальными сегодня становятся проблемы изучения музейного посетителя, социологического исследования музейной аудитории. Особую роль в развитии общетеоретических исследований в области музейного дела мог бы сыграть музееведческий центр, который можно открыть при Национальном музее археологии и истории Молдовы. Самостоятельность, приобретенная музеями за последнее десятилетие, обусловила их стремление к выработке собственной стратегии развития, включая и научно-исследовательскую работу. Сегодня необходима систематизация профессиональных знаний, накопленных научными сотрудниками музеев, с целью использования их в качестве базы для самостоятельных исследований и дальнейшего развития музея как независимого научного учреждения.

21.02.2011

Dr. hab. Elena Ploșniță, Muzeul Național de Arheologie și Istorie a Moldovei, str. 31 August, 121-A, MD-2012 Chișinău, Republica Moldova, e-mail: rackayskaine@yahoo.com